

Secció Històrico-Arqueològica

DECLARACIÓ DE LA SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA SOBRE EL JACIMENT DE CA LA MADRONA

La Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, reunida en sessió del 23 de novembre de 2023, MANIFESTA:

Que les restes arqueològiques del jaciment de Ca la Madrona, de Mataró, aporten un coneixement molt important per a la història de Mataró. El seu potencial s'estén a una àrea superior a la actualment excavada i és convenient la seva protecció mitjançant la declaració com a Bé Cultural d'Interès Local (BCIL).

Al llarg dels anys, en aquest lloc s'han exhumat restes que van des del període republicà fins a un moment imprecís de la tardoantiguitat. En el segle XIX ja s'hi havia descobert sepulcres en abundància, restes de construccions i una columna o mil·liari, i en el segle XX, se'n van seguir observant, especialment el 1960, en construir la fàbrica de les Cristalleries de Mataró. El 1972 i el 1988 s'hi van excavar algunes tombes, que es van atribuir als segles VII-VIII. També s'hi van excavar restes d'una instal·lació de producció de vi tardoromana. L'excavació de la zona afectada per la construcció del Parc d'Economia Circular, obligada per la qualificació de zona "d'expectativa arqueològica" del Pla Especial de Patrimoni de Mataró, ha documentat estructures constructives d'època tardoromana i prop d'un centenar de tombes de la mateixa tipologia que les excavades el 1972 i 1988, "preantropomorfes", datables en la tardoantiguitat.

Cal remarcar:

- 1- Que es documenta una necròpolis d'època tardoantiga de gran extensió, i per tant molt important, que ha de respondre a un nucli de població notable, del qual és possible que es pugui documentar la naturalesa quan s'excavi la resta del jaciment, i potser respon a un culte del qual es podria trobar l'edifici.
- 2- Que la tipologia de les tombes, del tipus "preantropomorfe", és recurrent en aquesta necròpolis, a diferència de les tombes tardoantigues del nucli urbà d'Iluro, datades entre el segle V i VI, on sempre són rectangulars i mai preantropomorfes, tant les de la necròpolis al voltant de Santa Maria de Mataró, com les que han aparegut en altres punts de la ciutat, o bé fins i tot les que s'han excavat a la vil·la de Torre Llauder. Aquesta diferència tipològica, i segurament de ritus, singularitza la necròpolis de Ca la Madrona.

Tot plegat podria estar indicant la presència d'un nucli de població assentat en aquest indret, diferent del de la ciutat romana. Aquest és un fet històric d'una importància de primer ordre per a la ciutat de Mataró, que podria explicar els documents del segle X i XI que li donen el nom de *Civitas fracta*. Convindria que quedés preservat en la memòria de la població actual a través de la conservació in situ de les restes arqueològiques, que comuniquen valors de gran interès.

No tindria cap sentit el trasllat de les restes, car llur rellevància rau en la localització en aquest espai, on es constata que es va desplaçar un nucli de poblament de la ciutat, segurament tardoromana, en base a un establiment originari, potser una vil·la suburbana. És un clar exemple de valor de paisatge històric.

Ramon Pinyol i Torrents
President de la Secció Històrico-Arqueològica

Barcelona, 30 de novembre de 2023